

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja na uredniška lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadržuje s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57. Naročilna knjižnica: Za celo leto . . . . . K 31-20 Za pol leta . . . . . 16-00 Za tri mesece . . . . . 7-00 Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 6-20 Za pol leta 3-00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglaš trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vinarjev. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vinarjev.

Oglaš v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.- vsaka nadaljnja vrsta . . . . . 2.- Mail oglaš po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglaš sprejema Inzeratni oddelek „Edinosti“. Naročilna in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu. Uprava in Inzeratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilni račun št. 41.653.

Podpisujte 6. vojno posojilo.

(Od namestnika barona dr. Fries-Skene.)

Trst ima velike, dogodkov polne dneve za seboj.

Deseta soška bitka, ena najpomembnejših v svetovni vojni, je bila izvojevana takorekoč pred našimi očmi. Naše trdno prepričanje, da bo zvesta straža ob Soči tudi tokrat ljubovala vsem navalom sovražnika, se je uresničilo v polni meri; zadnji, v silnem napadu pribojeni uspehi bodo le še okreplili to čustvo sigurnosti.

Težkim bojnim dnevom so sledili dnevi veselja.

Obisk Nijū Veličanstev cesarja in cesarice v našem mestu, to novo znamenje iskrenega zanimanja za težko preizkušeno mesto, je dalo duška v težkem vojnem času vedno jasneje se pojavljajočim čustvom tesne pripadnosti do cesarja in države.

Kakor pričakuje Trst, svest si skrbne naklonjenosti vladarja, svojo bodočnost le od Avstrije in v Avstrijo, tako se bodo tudi Trščani vedno zavedali svojih dolžnosti napram državi. Sedaj, ko pozivlja Avstrija svoje državljane zopet k finančni podpori, le podpisovanje vojnega posojila najizrazitejša priznava k avstrijski državi, obenem pa tudi najuspešnejše sredstvo za skorajšnje srečno dokončanje vojne.

Zato naj podpiše vsak Trščan po svojih najboljših močeh vojni posojilo! Vsak podpis bo dragocen kamen za bodočnost Avstrije in s tem tudi za procvit in napredek domovine.

Podpis za vojno posojilo se sprejemajo do 22. junija pri vseh podpisovalnih uradih, kjer dobi tudi vsakdo takoj natančna pojasnila o izrecnih ugodnih podpisovalnih pogojih.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se razglša: 9. junija 1917.

Vzhodno bojišče. — V Gozdnatih Karpatih in v vzhodni Galiciji mestoma živahnije praske, sicer topovski ogenj.

Italijansko bojišče. — Ob Soči nobenih posebnih dogodkov. Na planoti Sedmih občin se nadaljuje topovski boj z menjajočo se silo. V ozemlju Zebila po sovrzanih razstrelbi nastalo duplino so naše čete obdržale v boju z ročnimi granatami proti več italijanskim napadom.

Jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Načelnik generalnega štaba:

NEMSKO.

BEROLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. junija 1917.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Ob Yseri le na gotovih točkah živahno topovsko delovanje. Proti našim postojankam vzhodno Wytschaete in Messinesa je otvoril sovražnik opoldne zopet močan uničevalni ogenj. Velikih napadov sovražnik pod visom težkih izžub, ki jih je glasom izpovedh ujetnikov imelo 10 napadajočih divizij, tekom dneva ni izvršil. Pošiljal je le avstralske čete k brezuspešnim sunkom vzhodno Messinesa v ogenj. V večernih urah so se razvili na obeh bregovih prekopa Ypera-Comines in v nižini Douve novi boji, pri katerih ni zamogel priboriti sovražnik nobenega uspeha. Od prekopa La Bassée do potoka Sansé je bilo bojno delovanje zvečer istotako zvišano. Ponočni sunki severovzhodno Vermellesa, južno Loosa in vzhodno Croisilles so bili odbiti. Močne sile je postavil sovražnik pri ponovnih napadih jugozapadno in južno Lensa. V središčnih ponočnih bojih so tankaj na obeh bregovih potoka Soucheza kakor tudi med cestami, voditelji iz Givenchyja v Aviois in iz Vinyja v Mericourt, hesenski in šlezjski polki s krepkim protisunkom zopet vrgli sovražnika, ki je mestoma prodril v naše jarko. Postojanke so vse v naših rokah. — Armada nemškega cesarjeviča: Po močni topovski pripravi so izvršile ponoči na Cheminu des Dames, pri Brayu in Cerny francoske napadne čete napad; bile so odbite. Tudi v drugih odsekih fronte ob Aisnu in v Šampanji zvečer močni ogenj je popolnóči popustil. — Armada vojvode Albrehta: Položaj je neizpremenjen.

Na vzhodnem in macedonskem bojišču razven običajnega bojnega delovanja nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

8. junija. — Delovanje je bilo večeraj na fronti normalno. V okolišju Tolmina je naša artiljerija koncentrično obstreljevala kolodvor v Sv. Luciji in razpršila sovražne čete. Pri Vodicah je bil po močni topovski pripravi nenadno izvršen napad sovražnika obiti. Na Krasu so se močne so-

vražne patrulje, podprane od artiljerije, poizkušale približati našim črtam južno Kostonjevice. Razpršili smo jih s protinapadi in ujeli več mož.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 9. (Kor.) Wolffov urad poročila: V Kanalu in Biskajskem zalivu so naši podvodniki potopili zopet 21.500 ton. Nač. adm. štaba mornarice.

PODVOĐNIŠKA DEBATA V FRANCOŠKI ZBORNICI.

BERN, 8. (Kor.) Lyonski listi poročajo iz Pariza: Tekom večeršnje zborniške seje je mornariški minister Lacaze izjavil, da je bila njegova glavna skrb vedno podvođniška vojna. Obramba Severnega morja in Kanala je zagotovljena s tremi brodovji hitrih ladij, ki delujejo skupno z letali. Vrh tega obstojajo še pomožna brodovja za plovbo. V Atlantskem morju so tri divizije, eno brodovje za zaščito plovbe, eno proti podvođniškim centrom. Vrh tega pridejo sedaj na pomoč Amerikanci. V Sredozemskem morju je izvedena organizacija s pomočjo Angležev, Italijanov in Japoncev. Francosko visokomorsko brodovje se nahaja na Kriju, da prepreči izhod avstrijskega brodovja. Dokler bo on minister, ostane brodovje tankaj. Posl. Tissier je izjavil, da mora v očigled rezultata podvođniške vojne, ki je povzročila izgubo 1.023.000 ton, očitati vladi brezskrbnost. Treba je bilo graditi podvođniške, mesto da so se tratila premog in človeška življenja za križarke in oklopnice.

Boussonot je rekel, da noče zvržati odgovornosti na špansko vlado, vendar pa so se dogodili številni slučaji preskrbovanja nemških podvođnikov v španskih pristaniščih, posebno v Bilbao. Zahteva od ministrskega predsednika, da naj izposluje od španske vlade zagotovilo, da se taki slučaj, ki so istovetni s kršenjem nevtralnosti, ne bodo ponavljali.

PARIZ, 9. (Kor.) V zbornici je predelati o kreditni predlogi za l. 1917 napovedal finančni minister za prihodnji čas zvišanje železniških tarifov in za prihodnji četrtletje popolno pojasnitev finančnega položaja. Vse kreditne predloge so bile nato sprejete s 493 proti 7 glasovim. Zbornica je nato nadaljevala podvođniško debato. Admiral Biennaim je izjavil, da bo rešeno to vprašanje na korist zaveznikov. Naše izgube, je rekel, znašajo 1'85 od 100 prometov ladij v naših pristaniščih in v pasovih, zavarovanih po francoskih ladjah. Skupne izgube v prvih treh mesecih leta so bile manjše, kakor sicer. Po raznih izjavah ministrskega predsednika Ribota je sprejela zbornica sledeči dnevni red: Zbornica se združuje v isti misli in istem obdobju in hvalečnosti za pomoščake trgovskega in vojnega brodovja, odločena, da v soglasju z zavezniki še krepkeje nadaljuje boj proti sovražnim podvođnikom. Prepričana je, da bo vlada hitro izvedla od mornariškega vojnega odseka zahtevane odredbe, predvsem ustanovitve splošnega vodstva za podvođniško vojno kakor tudi specializiranje vojnih in trgovskih ladij in razorožitev ladij, ki nimajo nobene vojaške vrednosti, in preha na dnevni red.

Novo Rusija.

Resolucija kongresa kmečkih odposlancev.

PETROGRAD, 7. (Kor.) Kongres kmečkih odposlancev je sprejel sledečo resolucijo: Kmetje stremijo po pravičnem miru brez poniževalnih aneksij in brez odškodnin, s pravico samoodločevanja vsakega naroda. Mednarodni odnošaji kakor tudi meddržavne pogodbe morajo biti predložene udeleženi narodom v kontrolo, prepri pa naj reši mednarodno sodišče in ne orožje. Kongres zavrača poseben mir, odobrava sklep delavcev in pozivlja kmetje vseh dežel, naj prisilijo svoje vlade, da se odpovedo razširjenju teritorija in vojnemu odškodninam. Kongres smatra za svojo dolžnost, da brani deželo brez strahu pred žrtvami, da povzra bojno silo armade in da se bojuje za blagor kakor tudi za dedno posest ruskega naroda. Kongres pozivlja armado, naj se podvrže svobodni disciplini in brani revolucionarno Rusijo. Vojni minister Kerenskij je zakazal, da se mora naznaniti ta sklep vsej armadi in tudi mornarici.

Ruska provizorična vlada in londonska pogodba.

BERN, 8. (Kor.) »Petit Parisien« poročila iz Londona, da je član spodnje zbornice King vprašal ministra za znanje stvari, ali je nova ruska vlada priglasila pristop k londonski pogodbi. Lord Cecil je to zanikal. O tem vprašanju se sploh še ni razmišljalo.

Odstop generala Gurka.

PETROGRAD, 8. (Kor.) General Gurko, poveljnik zapadne fronte, je odstopil.

PETROGRAD, 9. (Kor.) Ker je vojni minister Kerenskij izdal 18. majnika ukaz, ki prepoveduje poveljnikom in oficirjem vsako prošnjo za odstoj, in jo je general Gurko, poveljnik zapadne fronte, kljub temu vložil, je vojni minister odre-

dil, da se ga odpusti kot višjega poveljnika in imenuje za divizijskega poveljnika.

Konferenca v Stockholmu.

Boj entente proti stockholmski konferenci.

STOCKHOLM, 8. (Kor.) Francozi in Angleži agitirajo sedaj doma kakor tudi v Petrogradu v svo silo proti stockholmski konferenci. Henderson, Thomas in Vandervelde poizkušajo oživotvoriti konferenco ententnih socialistov v Londonu. Stališče angleških in francoskih strokovnih okoliščin splošna skupščina ni mogla tudi mednarodno strokovno konferenco, ki naj bi se pričela danes; prišli so le delegati skandinavskih dežel, Nemčije, Avstrije, Ogrske in Nizozemske. Kakor pripominja »Sozialdemokraten«, se radi raznih okoliščin splošna skupščina ni mogla vršiti. Kongres se bo vršil najbrže decembra v Švicah. Posvetovanja z zastopniki nemških večinskih socialistov bodo končana šele prihodnji teden. V ponedeljek bodo podali delegati svoja mnenja o predpogojih trajnega in pravičnega miru. Danes se omenja prihod manjšinskih socialistov. Semkaj je prispel tudi ukrajinski delegat Tennickij.

Posvetovanja z nemškimi socialisti.

BEROLIN, 9. (Kor.) O razpravah nemške delegacije v Stockholmu objavlja »Vorwärts« sledeče pismozvestosti: Po dogovoru glede razprav je podal Scheideemann natančno pojasnilo politike socialistične stranke Nemčije v vojni. Rekel je: Na izbruh vojne smo v smislu našega stalnega dovolili vsa za obrambo dežele potrebna sredstva. Istočasno smo izvrševali neprestano prizkuse za doseganje z vplivanjem na lastno vlado in naslanjanjem na socialistično internacionalno. Nemška vlada je na razne načine izrazila pripravljenost za mir. Mi hočemo mir, nikakor pa ne razbijati naše domovine. Radi tega jo bomo branili, dokler ne privolijo nasprotniki v mir sporazumljenja.

Popolna mir v Španiji.

BERN, 8. (Kor.) Kakor poročila »Tempo« iz Madrida, je glasni izjave španskega ministrskega predsednika mir v deželi zopet popolnoma vzpostavljen. Minister za notranje stvari je podal izjavo, ki pravi: Vsakemu ministru je ležeče na tem, da se rešijo trenutne težkote. Ker pa nikdo zunanji vlade ni rešil vprašanja, ostane vsak minister na svojem mestu.

Prihod generala Pershinga na Angleško.

LONDON, 8. (Kor.) Uradno se poročila: General Pershing je s svojim štabom prispel s poštnim parnikom »Baltic« zjutraj v Liverpool. Sprejeli so ga zastopniki vojnega urada in admiralieta.

GOSPOSKA ZBORNICA.

DUNAJ, 9. (Kor.) Dr. pl. Grabmayr je predlagal, da naj se sklep poslanske zbornice glede poslovnika izroči posebni komisiji 9 članov s naročilom, da poročila zbornici na seji, ki se bo vršila v ponedeljek, dne 11. t. m. ob 3 pop. Predlog je bil sprejet. Na predlog podpredsednika kneza Fürstenberga se je vršila volitev proračunskega odseka, obstoječega iz 21 članov, že danes. Dr. Grabmayr je dalje predlagal, da naj se izvoli komisija 25 članov s naročilom, da naj stavi predloge glede manifestacije v odgovor na prestolni govor. Predlog je bil sprejet. Dr. Grabmayr je kot načelnik justičnega odseka ustavno poročal o terno-predlogih v svrhu zasedanja mest treh članov in enega nadomestnika državnega sodišča kakor tudi dveh članov upravnega sodišča. Volitve so bile izvršene. Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja v ponedeljek, 11. t. m.

DUNAJ, 9. (Kor.) Na dnevnem redu ponedeljkove seje je kot prva točka poročilo poslaniške komisije.

DUNAJ, 9. (Kor.) Posebna komisija gosposke zbornice je razpravljala popoldne o sklepu poslanske zbornice glede reforme poslovnika. Kakor se govori, je bil sklep poslanske zbornice sprejet neizpremenjen. Istočasno je bila sklenjena resolucija, ki pozivlja vlado, da naj uredi parlamentarni jezik zakonitimi potomi.

Avdičence.

DUNAJ, 9. (Kor.) Cesar je sprejel danes v posebni avdičenci: ministrskega predsednika grofa Clam Martinica, vojnega ministra Stöger Steinerja, žez, hrabrnega ministra Georgija in gm. Klepsch-Klotho.

Odlikovanja.

DUNAJ, 9. (Kor.) Cesar je podelil: vojaški zaslužni križec II. razreda z vojno dekoracijo in meči kapitanu linijske ladje Horthyju; red železne krone II. raz. z vojno dekoracijo in meči kontraadmiralu Aleksandru Hansi; viteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo in meči kapitanoma linijske ladje Ferdinandu vit. Burschki in Henriku Heyslerju; red železne krone III. raz. z vojno dekoracijo in meči fregatnemu kapitanu princu Ivanu Liechtensteinu; vojaški zaslužni križec III. razreda z vojno dekoracijo in meči korvetnemu kapitanu Francu Morinu.

Junaska smrt.

DUNAJ, 9. (Kor.) Letalski nadporočnik Ernest baron Pienec, sin predsednika najvišjega sodišča barona Pienerja, je umrl junaške smrti.

KABINET ESTERHAZY.

BUDIMPEŠTA, 8. (Kor.) Designirani ministrski predsednik grof Moric Esterhazy je imel tekotom današnjega večera v interesu sestavitve kabineta posvetovanja z več političnimi osebnostmi. Ob 8 zvečer je prišel grof Esterhazy v klub narodne delovne stranke, kjer je hotel konferirati z grofom Khuenom, ki ga pa ni našel. Podal se je nato v klub neodvisne stranke, kjer je konferiral z grofom Albertom Apponyjem.

Dunaški listi o rešitvi ogrske krize.

DUNAJ, 9. (Kor.) Vse časopise registrira presenetljivi preobrat v ogrski krizi, ki je nastal vsled tega, ker je cesar povelj sestavo novega ogrskega kabineta članu ustavne stranke grofu Esterhazyju. Listi naglašajo, da je Tisza že pred demisijsko povelj Esterhazyju portfelj in da je Esterhazy v strankarsko-političnih bojih ogrske zbornice dokazal vedno zmrnost, vsled česar je pričakovati, da mu bodo pri rešitvi težkih nalog pomagale vse stranke brez izjeme. »Fremdenblatt« pravi: Vsa preteklost grofa Esterhazyja Jančiča za to, da je trdno odločen, pripomoči ideji demokratiziranja Ogrske do zmage. Mi v Avstriji upamo, da se bo mlademu državniku posrečilo, ohraniti običajno staro in oživiti potrebno novo.

STRAŠEN IZBRUH OGNJENIKA V REPUBLIKI SAN SALVADOR.

SAN JUAN DEL SUR, 8. (Kor.) Reuterjev urad poročila: Brzojavke iz San Miguela (srednjeameriška republika San Salvador) poročajo, da je bilo 60.000 prebivalcev broječe glavno mesto San Salvadorja popolnoma porušeno, najbrže vsled potresa ali izbruha ognjenika. Nadaljnja brzojavka iz Tegucigalpa pravi, da so bila uničena tudi druga mesta. Zadnja brzojavka, ki je prispela, pravi, da je v okolišju 30 milj vse razdejano. Prebivalstvo San Salvadorja šotori po ulicah in dreveročih. Strahovito nesrečo je povzročil najbrže ognjenik, ki leži ob vznožju mesta.

Vprašanje volilne reforme na Ogrskem.

Kdor ne pozna ogrskih razmer, si ne more niti predstavljati, koliknega pomena za to deželo je vprašanje volilne reforme. Zato ne more tudi razumeti, zakaj se grof Tisza tako trdovratno drži stališča, ki je zavzel napram temu vprašanju. Kdor pa pozna ogrske razmere, ve, da se dosežanje samogospodarstva madjarskega elementa more vzdržati le ob dosedanjih volilnih razmerah. S tem je pa tudi že povedano, da so madjarske stranke, ki so hotele strmoglaviti Tiszo za vsako ceno, je izrabile vprašanje volilne reforme proti njemu, da jim je bilo to vprašanje le sredstvo za doseg tega njih namena; niti od daleč pa ne mislijo vsi tisti opozicijski grofovski politiki — Andrassy, Apponyi itd. — na kako resnično razširjenje političnih pravic na široke mase vse narodnosti. Tudi oni so sestavni deli madjarske oligarhije, tudi njim je to dega, da se gospodarstvo te poslednje ohrani — zato so tudi oni, istotako kakor grof Tisza, nasprotni vsaki volilni reformi na principu enakosti vseh državljanov, vedoč, da bi vsaka taka reforma zastopstvo drugih narodnosti v parlamentu neizogibno izdatno ojačala.

Toda — ves odpor jim ne bo koristil za dolgo. Veliki val ideje demokratizacije političnega in državnega življenja pritiska na vse dežele Evrope in ga tudi na mejah Ogrske ne bodo mogli zadržati. Ravno na Ogrskem so postale razmere nevdržljive, ker so škandalozne, nevredne sodobne moderne države. Tam ne gre samo za izpremembo v porazdelitvi volilnih okrajev in v vsem, kar daje volilno pravico, marveč gre tudi za odpravo dosedanjega načina izvajanja volitev. Da rečemo na kratko: na Ogrskem je vsaka vlada delala volitve z vsem mogočim aparatom. Danes je sijajno zmagal kak Tisza, prihodnjč pa istotako sijajno njegov — nasprotnik.

Interesantno je, da je grof Tisza že enkrat reformiral volilno pravico. Bilo je l. 1913. A še zanimiveje je — kaka je bila ta reforma! Vsi praktike in zlorabe, ki jih volilni zakon do tedaj sicer ni dopuščal, a ki so se tekotom časov razvile v prvi zitem, je grof Tisza s svojim volilnim zakonom — uzakonil — vse volilne lumparije so zadobile zakonito veljavnost.

Volilne liste sestavlja uprava in največkrat je od dobre volje, navadno pa tudi občina uradnika odvisno, komu se priznava volilna pravica, bodi že z ozirom na premoženjski cenzus, bodi na inteligentni. Kaj takega ni na vsem svetu. Državljan, ki nima premoženja, mora dokazati, da poseduje stopnjo izobrazbe, odgovarjajoče absolviranemu 6 razredu ljudske šole, oziroma, da zna čitati in pi-

sati. Nikjer na Ogrskem pa ne vodijo javnih knjig, iz katerih bi bilo razvidno, kdo je absolviral 6 ljudskoškolskih razredov, — oziroma, kdo da zna pisati in čitati!!! Konkripcijski komisiji je dano na svobodo, da take »naobražene« pritegne k izpitu, da jih potem pripuščajo, ali odklanja, kakor že hoče. Volja komisije se pa navadno ravna po — ukazu ministra za notranje stvari!

Uradnim potom se vpisujejo v volilne liste le uradniški in tisti analifabeti, ki plačujejo — po Tiszovi »reformi« — najmanjše 40 K direktnega davka, dočim je pa do leta 1913 zadoščalo 21 K. Kdor plačuje sedaj le 20 K direktnega davka, se mora predrediti izpitu v čitanju in pisanju, da ga komisija pripozna kot kulturnega človeka, kot volilca, ali pa ga ne pripozna. Pri tem je seveda odločilno vprašanje: ali bo za vlado ali ne!

Volilni zakon iz leta 1874. je počel volilno pravico s 24. letom, »moderna« Tiszova reforma je odmaknila začetek uživanja te pravice na 30!

Tudi za industrialne delavce velja isti inteligentni cenzus. Ali morajo dokazati, da so absolvirali 6 razredov ljudske šole, ali da znajo pisati in čitati. Ali tu je nekaj drugega vmes: na Ogrskem obstoje 6-razredne ljudske šole le na papirju! Med 18.000 ljudskih šol je šestrazrednih le par stotin. Nad 500.000 učencev sploh ne uživajo nikakega pouka radi pomanjkanja zavodov in učnih moči. Kako naj vsi ti dokazujejo, da so absolvirali 6 razredov ljudske šole, oziroma, da znajo pisati in čitati? Tako je skrbela vladajoča oligarhija za svoje volilne zmage!

Na isti višini sodobnosti in — morale je tudi način volilnega postopanja. Najmanjše 100 volilcev mora z notorično potrdjenimi podpisi nominirati kandidata. Volilni predsednik, ki ga imenuje vlada, pa more enostavno odkloniti nominiranega kandidata. Ne treba drugega, nego, da se »pomoti« in trdi, da je nominirani kandidat identičen s kakim obsojenim zločincem slučajno istega imena. Odkloniti pa more predsednik kandidata tudi pod pretvezo, da je notar pozabil potrditi na zaključku, »da se je protokol razložil strankam v njih materinem jeziku«. Ali, zapominimo si: tač notar je pozabil — na ukaz vlade!

Porazdelitev volilnih okrajev je pravo mojstersko delo volilne geometrije. Do Tiszine reforme so imeli Nemci na Ogrskem v kakih 25 okrajih večino, Romuni v 43, Slovaki v 25, Srbi v 12 — večino, ali ne . . . . . poslancev! Tisza pa je srečno reformiral tako, da nimajo Nemci nobenega okraja več z gotovo večino, Romuni so padli na 20, Slovaki na 15, Srbi na 2 volilna okraja!

In to splošno delstvo, da tvorijo Nemadjarji nad poročilo prebivalstva in nad 60 odstotkov kontingenta honvedske vojske (deželne brambo)

Po teh le kratkih podatkih — ker za pravo karakterno sliko bi morali veliko govoriti — je jasno, da je grof Tisza prejšnjico, itak že ostrice in obrezano volilno pravico še poslabšal. Volilno postopanje ni nič drugega, nego paragrafirano omejevanje svobode tistih, ki so po kakem čudežu prišli v volilno listo.

Ne le narodnosti na Ogrskem, ampak vsakdo, ki želi, da bi v to sicer bogato, ali po krivdi oligarhije vendar nesrečno deželo, prišli enkrat sedanjih časov, človeške kulture in civilizacije vredni — evropski odnošaji, mora biti iz srca hvaležen našemu mlademu vladarju, da je s svojim bistriim očesom tako hitro pogledal tudi v temne kote in da je z energičnim delanjem pokazal svojo voljo za — resnično volilno reformo. Grof Tisza in — vsi drugi pa se upirajo. Zato ne pojde lahko in gladko. Dokaz za to je že težava, s katero se rešuje kriza. Ali prej ali slej pojde vendar-le, ker bo moralo iti, ker bo zahtevala — ura časa!

Za naše narodno ujedinenje!

Izjava Starčevićeve stranke prava (Milinovcev) v seli hrvatskoga sabora dne 6. junija 1917.

Z ozirom na odločilno fazo, ki je stopila vanjo svetovna vojna, posebno pa z ozirom na inicijativo, ki sta jo uvedla Njegovo Veličanstvo kralj Karel in njegov minister za znanje stvari v čim hitrejo doseglo častnega miru, kakor tudi z ozirom na najnoveje izjave v državnem zboru — meni Starčevićeva stranka, da je je v dolžnost, izjaviti sledeče:

Pravica do samoodločbe vsakega naroda je temeljna ideja, ki se je bolj, nego kdaj, izticala in naglašala ravno med svetovno vojno in ki prešnja dušo vsakega naroda brez ozira na to, kateri vojskujočih skupin pripada. Ta ideja bo v podlago definitivni ureditvi mednarodnih odnošajev po vojni. Izhajajoč s tega stališča razumevamo Starčevićeva stranka prava pod »častnim mirom« tak mir, ki bo na naveden način vsem narodom evropske kulturne skupnosti jamčil svoboden, samostojen razvoj svojega narodnega bitstva in jim bo omogočal plemenito tekovanje na polju blaginje in splošne človeške civilizacije. Nazor Starčevićeve stranke prava

Je, da bitstveni in netzoglilni predpogov v dosego cilja je preobrazba monarhije na podlagi popolne enakopravnosti vseh narodov, ob popolnem izključenju hegemonije in nadvladaja enega naroda nad drugim! Ta zahteva po popolni enakopravnosti vseh narodov monarhije je zadobila povečano pomembnost v trenutku, ko se je demokratični dah iz velike in razvilitne Rusije tudi v drugih deželah razširil z nezlomljeno silo.

Starčevičeva stranka prava pozdravlja radostno izjavo z dne 30. maja 1917. v državnem zboru v imenu poslancev »Južno-slovenskega kluba« na Dunaju, s katero zahteva na podlagi modernega narodnostnega principa državno-pravno in upravno-pravno združitev vseh tistih dežel monarhije, v katerih bivajo Hrvatje, Slovenci in Srbi, v samostojno, vsakega gospodstva tujih narodov osvobodeno in na demokratični podlagi zgrajeno državno tvorbo, ter povdarja, da je ta zahteva v podlagi vsega njenega življenja in delovanja od nje začetka sem. Pozivlja torej vseskupni hrvatski narod, naj jo v tej odločilni uri pošpira in ne stremiljenju, povdarja, da ne smatra tega kot svojo strankarsko stvar, marveč kot splošno narodno stvar.

Posebno se obrača Starčevičeva stranka prava do tega sabora ter apelira na vse stranke, naj se — na strani pustivši vse malenkosti in malodušje — združijo k odkritostnemu in nepopustljivemu delu za velike narodne ideale svobode in ujedinjenja. Na stališču narodnega ujedinjenja Hrvatov, Slovencev in Srbov pozivlja Starčevičeva stranka prava izlasti Srbe, državljan hrvatskega kraljevstva, naj se po izglavju poslancev južno-slovenskega kluba pridružio temu nje stališču in naj skupno s Hrvati in Slovenci delujejo za ujedinjenje vsega slovenskega juga monarhije v posebnem državnem telesu na podlagi narodnega načela in zgodovinskega državnega prava kraljevine Hrvatske! Starčevičeva stranka prava odobruje stališče zastopnikov češkega in poljskega naroda, ki so se zavzeli za najnovejših izjavah v državnem zboru, izraža tem povodom bratrstveno češkemu in poljskemu narodu svoje občudovanje in simpatije ter obzaduje tesnarsko nemiško-nacionalni stranki državnega zbora, ki so se postavile na stališče, nasprotno narodnim in zgodovinski pravicam drugih narodov s tem, da odrekajo drugim to, kar za-se zahtevajo, s čemur ne povsredujejo ne interesov monarhije, ne onih dinastije. V zvezi s tem zahteva Starčevičeva stranka prava uvedbo splošne, direktne, enake in tajne volilne pravice z varstvom za manjšine — ker je uverjena, da edino le po tej poti pride do izraza ljudska volja, zahtevajoča preobrazbo monarhije na podlagi enakopravnosti vseh narodov in demokratičnih načel.

Stanje ljudskega šolstva v Trstu dne 31. decembra 1916.

Javnih meščanskih šol je bilo 14 s 76 razredi, 2 meščanski šoli ste bili nemški, 12 italijanskih, slovenske nobene. — Ljudskih šol je bilo 48, in sicer 4 nemške, 33 italijanskih in 11 slovenskih. Vseh razredov ljudskih šol je bilo 405. Nemške ljudske in meščanske šole vzdržuje država, italijanske meščanske in ljudske ter številne tudi 11 slovenskih ljudskih šol pa občina (v okolici).

Zasebna meščanska šola je bila ena s slovenskim učnim jezikom z enim samim razredom. — Zasebnih ljudskih šol je bilo 15 in sicer 12 s pravico javnosti in 3 brez pravice javnosti; 4 z nemškimi, 6 italijanskimi, 3 slovenskimi, 1 srbskim in 1 grškim učnim jezikom.

Vseh šolskemu obisku obveznih otrok je bilo 30.594. Od teh je obiskovalo javne meščanske šole 2599, javne ljudske šole 19.839, slovensko zasebno meščansko šolo 54, zasebne ljudske šole 3099, srednje, obrtne in trgovske šole 2150, na domu poučevanih je bilo 39, radi boleznih oproščenih šolskega obiska 41 in brez šolskega obiska 2836 otrok, t. j. 9 odstotkov.

Obiskovalo pa je javne ljudske in meščanske šole 23.460 otrok, med temi 258 v dobi pred šolsko obveznostjo in 764 nad 14 let starih. Na nemških ljudskih in meščanskih šolah je bilo 3.211, na italijanskih 15.979, na slovenskih 4270; ako 10 dodamo poslednjim še štavilo slovenske zasebne ljudske in meščanske šole obiskujočih otrok 1993, dobimo vseh slovenskih šolskih otrok na slovenskih ljudskih šolah v Trstu 6209. (Statistika ne pojasnjuje, koliko naših otrok je bilo na nemških in italijanskih šolah. Prip. uredništva).

PODLISTEK

Milijonar, ki je izginil.
Roman. Francoski pisal Evgen Chavetie.

Ne da bi poznala pomen in važnost obtožbe, ki je naperilo proti njima skrbno preiskuje sodišče, sta oba obtožena trdovratno tajila i prvi in drugi zločin. V smislu pravosodstva tedanjih časov niso obtožencema sporočili obtožence, kot zahteva zakon danes, temveč je sodišče skrbno varovalo tajnost o vseh svojih dokazilih, da dozdevne krivce na glavni razpravi tem gotoveje pritisne ob tla. Med obtožencema je prvega posebno obteževalo njegovo strahovito življenje. Kot pilanec, igralec in vedne prepire iščoč dvojebojnik je bil vedno na lovu za denarjem, ki si ga je skušal pridobiti na tisočere tako malo pravilne načine, da so ga že pred leti morali izključiti iz armade. Proti njegovi skrivni in splošnem javnosti ni mogla reči veliko. Toda po pre-

Učno osebje: skupno število 778. Od teh je bilo zaposlenih 60 učiteljev in 64 učiteljice, skupno 124 na meščanskih šolah, 168 učiteljev in 348 učiteljice, skupno 516 na javnih ljudskih šolah in 48 učiteljev in 90 učiteljice, skupno 138 na zasebnih ljudskih in meščanskih šolah.

Za meščanske šole usposobljenih je bilo 51 učiteljev in 55 učiteljic, samo zrelostni izpiti je imelo 16 učiteljev in 33 učiteljice; vsi ostali pa so bili usposobljeni za ljudske šole.

Vojaški dom v Trstu.

Pred 3 meseci, dne 4. marca 1917., je bil na željo Njegovega Veličanstva našega premilosnega cesarja ustanovljen »Tržaški vojaški dom« in otvorjen ob najugodnejših avspicijah v navzočnosti Nj. ekselence gospoda namestnika, škofa dr. Karolina, poveljnika pomorskega okraja kontreadmirala barona Koudelka, damskega odbora, predstaviteljev oblasti in ob številni udeležbi tu bivajočih vojakov in invalidov. Z znatnimi denarnimi prispevki, ki jih je v ta namen naklonilo Vojaškemu domu vedno darežljivo tržaško prebivalstvo, je bilo odboru omogočeno, da ne pogošča le naših hrabrih vojakov vsak dan s čajem, ob nedeljah in praznikih pa še s svečicami, ampak da podpira tudi druge bratske domove z denarnimi sredstvi, s svečicami in jim daruje cesarske podobe.

Vsled izredne prijaznosti društva »Eintracht«, ki je dalo Vojaškemu domu vse svoje prostore na razpolago in kateremu se izreka tem potom javno najtoplejša zahvala, spada Tržaški vojaški dom med najlepše naprave naše monarhije, ki nudi našim vojakom lepe, zračne prostore, udobno, pozabljeno naporne službe posvečeno neprislilno skupo bivanje s tovariši, berilo, godbo in okrepčilo. Prijatelji našega Vojaškega doma so se ob nedeljah posvetili dobri stvari in so z godbo, predavanji, s čarodejnimi predstavami prirejali vojakom prijetne ure. Na godovni rojstni dan Njegove Veličanstva se je vršila za vojaške tombola z lepimi dobitki jestvin vsake vrste in koristnih predmetov, kar je napravilo vojakom veliko veselja.

Od dne otvoritve Vojaškega doma je prejel odbor na denarnih darilih 8648 kron, stroški so znašali 5141 kron, tako, da razpolaga odbor še s zneskom 3507 kron.

Vojaški dom je posetilo v marcu 3908, v aprilu 3688, v maju pa le 2717 vojakov, kar se pa lahko razlaga z italijansko ofenzivo.

Prav dobro obiskana slavnost, ki se je priredila v društvu »Eintracht« v prid Vojaškemu domu, je donesla odboru znatno čisti dobiček, kateri se bo pa vsled soglasnega sklepa porabil za slavnostno tombolo dne 17. avgusta, na prvi cesarski rojstni dan našega vladarja.

Odbor: predsednica: Nj. ekselencia gospa baronica Lucija pl. Fries-Skene, podpredsednica: baronica Nina Morpurgo, gospodarica: gospa Marija Zahorska, člani odbora: gospa Penelopa pl. Demetrio, gospa Ela pl. Kamler, gospa Ema pl. Krekich-Strassoldo, gospa Gizela Lucich, gospa Sina Mezelle, gospa Dragica pl. Rabl, gospa Antonija Slavik, gospod cesarski svetnik Adolf Brumlechner, gospod nadzornik Viljem Fabiani, gospod višji vojni kurat Mahovich, gospod Karl Meerhaus, gospod cesarski svetnik Aleksander Neumann, gospod Karl Schnorr, gospod rač. svetnik Urizio izreka tem potom javno svojo najtoplejšo zahvalo vsem onim damam, ki so radovoljno izjavile, da so pripravljene po vrsti vsak dan opravljati nadzorovalno službo v Vojaškem domu in sicer damam: gospe Adi Escher, gospe baronici Adi Fluch, gospe Jerici Hausbrandt, gospe Fritzi Huber, gospe Leopoldini Huber, gospodični Antoniji Homsell, gospe Loč pl. Kohen, gospodični Mariji Lange, gospodični Nelly Lichtensteiger, gospe baronici Aleksandri Morpurgo, gospe Mariji Oberst, gospe Karli Ponikvar, gospe Hedviki Schallandeck, gospe Mariji Schellander, nadalje vsem, ki so na velikodušen način podpirali odbor, bodisi z darili v denarju, bodisi z okrepčili, svečicami, časopisi, knjigami, pisalnimi potrebščinami vsake vrste in tako omogočili nadaljnje oskrbovanje Vojaškega doma, tojre naprave, ki je tem blagodejnejša, ker ravno Trst našim vojnim bojevnikom ne more boljše dokazati svoje hvaležnosti za neustrašeno obrambo našega ljubljenga mesta, kakor s tem, da si po vsej moči prizadeva pripraviti našim

hrabrim vojakom v teh malo urah počitka, ki so jim usojene, po možnosti res pravo razvedrilo.

Aprovizadjske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 11. junija do 17. junija t. l. (20. razdeljevanje), se bodo mogla (proti preščenju št. 20. izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

- KORUZNA MOKA.**
¼ kg koruzne moke po 80 vin. kg.
- OVSEN RIŽ.**
½ kg ovsene riže po K 1— kg.
- MARMELADA.**
¼ kg marmelade po K 4— kg.
- JULIENNE (Posušena zelišča.)**
10 (deset) dkg julienne (posušena zelišča za juho) po K 5 kg.
- SUHE ČESPLJE.**
¼ kg suhih čespljev po K 3'60 kg.
- SUHA ČEBULA.**
5 dkg suhe čebule po K 16'80 kg.
5 dkg 84 vin.
- JAJCA.**
2 (dve) jajci na osebo in teden po 22 vin. eno.
- SIR.**
60 g (6 dkg) emmenthalskega sira po K 9 kg. Največ se ga bo moglo dobiti 42 dkg.
- ČOKOLADA (prvovrstna).**
Na izkaznice z enim in dvema odmerkom se bo moglo dobiti po ¼ kg, na izkaznice s tremi in štirimi odmerki po ½ kg, na izkaznice s petimi ali več odmerki pa po ¾ kg čokolade po K 20 kg.
- OLJE.**
Izkaznice št. 4 za olje so veljavne do vštete sobote, 16. t. m.
- SLANINA.**
Na vsakih 6 (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za maščobe, veljavnih za čas od 11. junija do 17. junija t. l., in proti istemu časnemu izkazu za izkaznico za živila se izroči ena izkaznica (št. 12) za nabavo slanine ter se bo moglo nanjo do vštete sobote, 23. t. m., v običajnih prodajalnih dobiti 120 g (12 dkg) slanina na osebo, oziroma izkaznico, in sicer po K 10'08 kg.
- DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MAŠČOBE.**
Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 11. junija do 17. junija t. l., dopolnilno izkaznico s št. 21. ter morejo nanjo do vštete sobote, 23. junija t. l., v običajnih prodajalnih dobiti 3 (tri) dkg slanine.
- Dopolnilne izkaznice št. 20 (za tri dkg slanine) veljajo do vštete sobote, 16. t. m.
- SVINJINA (Panceta.)**
V terek, 12. t. m., se prične prodaja svinjine (pancete) proti izročitvi zeleno-črnih izkaznic (16. izdaja), ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaninarjih in sicer na izkaznice od št. 1 do št. 10.000 A, B, C, D, E, v terek, 12. t. m., na izkaznice od št. 10.001 do št. 20.000 A, B, C, D, E, v sredo, 13. t. m., na izkaznice od št. 20.001 do št. 30.000 A, B, C, D, E, v četrtek, 14. t. m. Kdor bi iz upštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 16. t. m. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno zeleno - črno izkaznico 10 dkg pancete po K 6— kg.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci tudi izkaznice (oranžno-črne barve) za svinjino (17. izdaja).

IZKAZNICE ZA GOVEDINO.
Nadalje se bodo dobile izkaznice št. 4 (marmeladne barve) za govedino. — Kdaj stopijo te izkaznice v veljavo, se objavi posebej.

VSOLJENE SARDELE.
Na običajnih mestih se bo nadaljevala prodaja vsoljenih sardel.

SARDINE V ŠKATLJAH.
Na izkaznice z enim do trem odmerkom se bo mogla dobiti po ena škatlja sardin (v olju), na izkaznice s štirimi ali več odmerki pa po dve škatlji, in sicer po K 3 škatlja.

dozdevno nekoliko zboljšalo, a se je nato pojavila komplikacija boleznii.

Po poteku treh dni se je ranjenec zopet zavedel, in zdelo se je, da ga bo mogoče zaslišati vkljub njegovi veliki slabosti. — Doktor Gardie je v smislu dobljenih navodil takoj obvestil sodnika gospoda de Badièrea, kateremu se je poverila ta stvar.

— Ali me poznate, gospod de Lozeril? — je vprašal sodnik, ko se je vsedel k ranjenčevi postelji.

Baron je prikamal.

— Saj veste, da je sodišče prevzelo nalogo, da vas maščuje na krivcih, ki se nahajajo že v njegovi oblasti.

— Ali jih torej poznate? — je s težavo pošepelet ranjenec.

— Ali niste že sam poskrbel vnaprej, da nam jih naznanite?

Ko je sodnik zagledal začuden izraz v de Lozerilovem obrazu, je hitro, ker se je bal, da bi prevelik duševni napor mogel škodovati ranjencu, se dostavil, da bi pomagal njegovemu spominu:

KISLO ZELJE.
Na trgu Ponteroso, na Lesnem trgu ter na trgin Stare mitnice, Giuliani, Perugino in Cavana se bo prodajalo kislo zelje po K 1— kg in sicer brez izkaznice; ali v nobenem slučaju se ne bo moglo dobiti več kot 1 kg na osebo.

SVEČE.
Nadalje se bodo prodajale tudi sveče po 22 vin. komad; in sicer se bo na izkaznice z enim do trem odmerkom mogla dobiti po ena, na izkaznice s štirimi ali več odmerki pa po dve sveči na izkaznico.

VŽIGALICE.
Dobivale se bodo švedske vžigalice, ali ne več kot 8 škatljic na izkaznico, in sicer po 6 (šest) vin. škatljica.

Sadje in zelenjava.
Za tekoči teden so bile določene naslednje cene za prodajo na drobno: Svež česen K 1'44, suh česen K 4'60, čebula 96 vin., koleraba K 1'04, petršilj K 2, radič 80 vin., salata 88 vin., pesa K 1'04, artičoka 20 do 24 vin. komad, buče (zucchette) 20 do 30 v komad. — Za sadje in grah se določajo cene dnevno.

Domače vesti.

Dan žepnih robcev. C. kr. namestništveni svetnik v Trstu razglasa: Pod Najvišjim pokroviteljstvom Nj. cesarske in kraljeve Visokosti prejasnega gospoda nadvojvoda Karola Štefana nahajajoči se mesti vojne oskrbe »pomožna akcija vojno-oskrbnega urada« poprej »bramba proti mrazu« in pomožni urad za vojno oskrbo c. kr. ministrstva notranjih zadev prirideča tekom junija tek. leta »dan žepnih robcev«. Svaha pririditve je v prvo pridobitev nujno potrebnih lančnih in bombaževih odpadkov, ki se brez dvoma še nahajajo v velikih množinah pri posameznih gospodarstvih. Nabrama tvarina se uporabi, ako bode v primernem stanju, za oblačila za invalide in vojaške otroke kakor tudi za društvo Rudečega križa, ako pa ne bo uporabna se odda proti odškodnini centrali za bombaževino za izdelovanje nove tkanine. Dotična odškodnina se razdeli po eni polovici med pomožni urad za vojno oskrbo c. kr. min. notranjih zadev in po drugi med pomožno akcijo vojno-oskrbnega urada poprej »bramba proti mrazu«. Akcija za oblačenje invalidov in vojaških otrok se bode ozirala na uboge vseljone monarhije. Vojno-pomožni urad c. kr. ministrstva notranjih zadev izroči vseh pripadajočih delež dotičnim deželnim vojno - pomožnim uradom, zaveznemu vodstvu Rudečega križa pa nameruje razmerno oskrbiti deželna društva s perilom. Dan žepnih robcev se priredi dne 18. in 19. junija tek. leta. Na pririditvi sodelujejo vse ljudske in meščanske šole. Oba dneva bodeta pouka prosta ter izključno posvečena nabiranju. Šolska vodstva se istodobno pooblaščajo, da zamorejo v potrebi dati še tretji prosti dan in svrho oddaje nabranih predmetov. Nabiranje se more podaljšati v slučaju potrebe od vseh popoldnevih do 30. junija tek. leta. Prigodom dneva žepnih robcev bodo nabirali učenci in učenke pri domačih ljudeh, sorodnikih in v znanih krogih žepne robce, laneno blago in bombaževino. Vsako gospodarstvo naj daruje vsaj eden robec ali kak drug primeren kos perila. Ako daruje kdo kaj več, se sprejme dar s tem večjo hvaležnostjo. Šolska vodstva so pooblaščenca sprejemati namesto tvarine kot odkupnino tudi prispevke v denarju. Učeneci in učenke izroče nabrane predmete svojnemu učitelju, ta pa šolskemu vodstvu. Šolska vodstva poskrbe, da se poveri nabiranje le zanesljivim učencem meščanskih in višjih razredov ljudskih šol, kateri dobe od šolskega vodstva uradno legitimacijo. Splošno je znano, kako vojna obremenjuje vse sloje prebivalstva, kljub temu obračam se do učiteljstva, šolske mladine in vsega prebivalstva za nujno prošnjo, da se udeleže zelo važnega domoljubnega podjetja, ki sicer ne obremeni prehudo prebivalstva, pa vendar obeta veliko korist ne samo vojni oskrbi, temveč tudi splošno-gospodarskim zadevam.

Dr. Fabrizi I. r.

Oskrba Trsta z ogljem. C. kr. namestništveni svetnik v Trstu opozarja ponovno občinstvo, da morajo lišni gospodarji ali upravitelji, in ako so prvi odsotni, vratarji (lišniki) prijaviti oguljšanje. Prijave strank po stanovanjih se ne uvažujejo.

Kraji, kamor dopusti niso dovoljeni. Iz povelja pristaniškega admirala v Pulji, izdanega 4. t. m., je razvidno, da niso do-

voljeni dopusti v noben kraj področja občine Buzet in Roč v Istri. Prepovedani so dopusti tudi za vse begunške tabore brez izjeme.

»La Gazzetta di Trieste« in naše ljudsko šolstvo. V včerajšnji »Edinosti« smo na splošno odgovorili na »Gazzettina« izjavljanja o naših narodno-kulturnih zahtevah, danes pa naj se ozremo predvsem na »Gazzettino« stališče napram našemu ljudskemu šolstvu. »Gazzetta« je dejala: »napreč o naših zahtevah: »Oni program se glasi kot osvovjevalka fanfara in, če so tudi prizna, da predstavlja našelo, češ da je treba zahtevati veliko, da se napravi vtisk in doseže vsaj del, ga vendar ne more molče prezreti tržaško meščanstvo(!!), ki je poštenega in odkritega mišljenja in resno pojmuje potrjene pravice svojega lastnega jezika in prosvete v okviru monarhije.« Potem navaja list naše zahteve: »Slovenska realna gimnazija v Trstu, priključena goriški, slovenska višja trgovska šola, slovenska moriarska šola, slovenska obrtna šola in... konec. Pred tem seznanom pa se nahaja čudna zahteva(!), da naj se slovenske zasebne ljudske šole sprejmejo v državno oskrbo in uvrste med mestne (občinske) ljudske šole(?)«.

— Predvsem je treba reči, da naj se »Gazzetta« bolje nauči slovenski, da bo znala pravilno čitati in prav umevati naš list, kajti o kakih uvrstitvi naših zasebnih ljudskih šol med mestne ljudske šole ni bilo v našem listu v onem članku niti besedice, temveč le o »primernem razširjenju v meščanske šole.« Toda to je mimo-grede. Zanima nas mnogo bolj »Gazzettina« trditve o »tržaškem meščanstvu«, ki z ozirom na pravice svojega jezika in svoje kulture v okviru monarhije ne sme molčati v očigled naših zahtev. Vprašamo le, kdo in kje so tisti »cittadini di Trieste« s svojim tržaško-citadinskim jezikom in svojo tržaško-citadinsko kulturo, ki jih kliče »Gazzetta« na boji proti našim kulturnim zahtevam. Mi smo doslej pač poznali tržaške meščane italijanskega jezika, italijanske narodnosti, poznali smo italijansko kulturo, ki smo jo vedno visoko spoštovali, toda nekaj takega, kar hoče imeti »Gazzetta« pa nismo poznali nikoli. Ali da, poznali smo »cittadini di Trieste« in jih poznamo tudi danes, in le-ti so v najožjem pomenu besede vsi tisti, ki imajo svojo domovinsko pravico v Trstu, v najširšem na sploh vsi tržaški prebivalci. Ali hoče torej »Gazzetta« klicati proti nam na boji vse tiste, ki imajo svojo domovinsko pravico v Trstu? Dobro! Potem naj izbrise vsaj polovico svojih pristašev, ki niso »cittadini di Trieste«. Mi ji pa zato navedemo naslednje številke statistike našega zasebnega šolstva: V začetku šolskega leta 1915/16. se je vpisalo na naše zasebne ljudske šole v mestu Trstu v 37 razredov 2082 otrok, od katerih jih je bilo 2061 Slovencev, 21 po Hrvatov in Čehov. Med letom je izstopilo 148 otrok in jih je torej ostalo ob koncu leta 1929. Od teh jih je imelo domovinsko pravico v tržaški občini 1079, v drugih občinah na Primorskem 538, v drugih avstrijskih deželah pa 312. Na nemških ljudskih in meščanskih šolah je bilo v smislu uradne statistike tudi okoli 1000 slovenskih otrok. Ker pošiljajo v te šole svoje otroke večinoma državni nameščenci, ki imajo domovinsko pravico v kraju, kjer službujejo, torej v Trstu, smemo reči, da je bilo med temi 1000 otroki najmanj 700 takih, ki imajo svojo domovinsko pravico v Trstu. Koliko se nahaja slovenskih otrok na italijanskih ljudskih šolah, o tem molče vse statistike, kajti na teh šolah so bili in so še sedaj vsi otroci »cittadini di Trieste«. Vprašamo torej »Gazzetta«, ki se bje na svoje poštene prsi in hoče popraviti krivico, ki nam jo je delala »neka druga stranka«: Ali nimajo vsaj ti naši slovenski otroci — najmanj 2000 jih je, — ki imajo svojo domovinsko pravico v Trstu, prav enake »diritti sanciti della propria lingua e della propria coltura nell'ambito della Monarchia«, v svojem domovinskem tržaškem mestu, kot pa Gazzettini »cittadini di Trieste«? In če nam Slovencem v Trstu tržaška občina, ki je dolžna enako skrbeti za svoje občane, meščane in nemščane, dosledno krčeč državne osnovne zakone, noče in noče dati, kar daje v vsej preobilici občanom druge narodnosti, ali ne smemo potem zahtevati, da naj nam da vsaj država ono, kar nam je desetindesetletja zlobno odrekala občina? Ali je potem »postulato curioso«, če zahtevamo poddržavljenje svojih, v svojem stremljenju po izobrazbi po nas samih doslej vzdrževanih ljudskih šol in njih primerno razširjenje v meščanske šole? Mislimo, da imamo kot »cittadini di Trieste«, ki smo

Gospod de Badière je prišel večkrat, da bi ga zaslišal, toda vselej je našel de Lozerila nesposobnega za zaslišavanja. Ni ga mogel razumeti in odgovarjati ni mogel.

— Ali mislite, da se v kratkem okrepi toliko, da mi bo mogel odgovarjati z da ali ne? — je vprašal gospod de Badière zdravnika. — Kakor vidite, se nahaja neprestano v stanju polsna, kar ne napoveduje najboljšega. Bojim se, da ostane, če ga rešim, slaboumen.

— Ena sama beseda se da vendar hitro izpregovoriti.

— Da; toda četudi bi jo mogel izpregovoriti, dvomim, da bi mogel pojmiti njen pomen. — je odgovoril Maurice.

— Potrebujem samo enostaven »da«, ki bi potrjeval vsebino pisma. Kakor hitro bi bilo pismo pripoznano, bi se smatral jaz z ozirom na ono, kar mi je prej osebno pripovedoval o dogodkih pred dvema letoma, upravičen, da pričnem s pravdo proti obtožencema.

Kakor hitro se mi bo zdel sposoben za

— Pismo, ki ste ga pisal, slutič nesrečo, se je namreč našlo pri vas.

Bolnik je bil še zelo slab in spomin se mu še ni vrnil popolnoma. Sodnikove besede pa so mu takoj obudile spomin na pismo, ki ga je odvez Colardu, ko je odhajal iz Brichetove palače, in pojnil je takoj, kako posledice je moralo imeti to pismo, če je prišlo v roke policije.

— Ali s svojo izpovedbo potrjujete izjavo, ki se nahaja v onem pismu? — je zopet vprašal sodnik.

Bodisi da ga je zelo pretreslo iznenadenje, bodisi da je bil še preslab, da bi prenesel zaslišavanje: bolnika je, namesto da bi odgovoril na vprašanje, nenadoma objela težka omedlevica in zgrudil se je na blazine.

Odtlej se vsej zdravnikovi večini ni posrečilo, da bi dosegel znatnejše zboljšanje v baronovem stanju. Bil je neprestano tako slab in tudi izpregovoriti ni mogel niti besedice, da se je zdelo zdravniku, da je bodale moral v rani zaht v stran in znatno poškodovati sanik.

— Ali ste videli, da je bil že pred meseci v vašem stanju? — je vprašal sodnik, ko se je vsedel k ranjenčevi postelji.

Baron je prikamal.

— Saj veste, da je sodišče prevzelo nalogo, da vas maščuje na krivcih, ki se nahajajo že v njegovi oblasti.

— Ali jih torej poznate? — je s težavo pošepelet ranjenec.

— Ali niste že sam poskrbel vnaprej, da nam jih naznanite?

Ko je sodnik zagledal začuden izraz v de Lozerilovem obrazu, je hitro, ker se je bal, da bi prevelik duševni napor mogel škodovati ranjencu, se dostavil, da bi pomagal njegovemu spominu:

dozdevno nekoliko zboljšalo, a se je nato pojavila komplikacija boleznii.

Po poteku treh dni se je ranjenec zopet zavedel, in zdelo se je, da ga bo mogoče zaslišati vkljub njegovi veliki slabosti. — Doktor Gardie je v smislu dobljenih navodil takoj obvestil sodnika gospoda de Badièrea, kateremu se je poverila ta stvar.

— Ali me poznate, gospod de Lozeril? — je vprašal sodnik, ko se je vsedel k ranjenčevi postelji.

Baron je prikamal.

— Saj veste, da je sodišče prevzelo nalogo, da vas maščuje na krivcih, ki se nahajajo že v njegovi oblasti.

— Ali jih torej poznate? — je s težavo pošepelet ranjenec.

— Ali niste že sam poskrbel vnaprej, da nam jih naznanite?

Ko je sodnik zagledal začuden izraz v de Lozerilovem obrazu, je hitro, ker se je bal, da bi prevelik duševni napor mogel škodovati ranjencu, se dostavil, da bi pomagal njegovemu spominu:

dozdevno nekoliko zboljšalo, a se je nato pojavila komplikacija boleznii.

Po poteku treh dni se je ranjenec zopet zavedel, in zdelo se je, da ga bo mogoče zaslišati vkljub njegovi veliki slabosti. — Doktor Gardie je v smislu dobljenih navodil takoj obvestil sodnika gospoda de Badièrea, kateremu se je poverila ta stvar.

— Ali me poznate, gospod de Lozeril? — je vprašal sodnik, ko se je vsedel k ranjenčevi postelji.

Baron je prikamal.

— Saj veste, da je sodišče prevzelo nalogo, da vas maščuje na krivcih, ki se nahajajo že v njegovi oblasti.

— Ali jih torej poznate? — je s težavo pošepelet ranjenec.

ponosni na svojo slovensko narodnost in svoj slovenski jezik, vsaj tako pravico do kulturnega razvoja, kot oni »Gazzettini«, ki ne vedo, ali pa se vsaj ne upajo vedeti, kakšen je njihov jezik in kakšna je njihova kultura. »Gazzetta« bo pač morala enkrat za vselej opustiti razlikovanje med »cittadini« in »cittadini«!

C. kr. državna in c. kr. državna realna gimnazija (Leipziger Platz 1), nam javlja: Vpisovanje za šolsko leto 1917/18 se bo vršilo v nedeljo, 24. junija, od 8 do 12 dopoldne.

Nemški deklinski licej (Leipziger Platz 1) nam javlja: Vpisovanje za šolsko leto 1917/18 se bo vršilo v nedeljo, 24. junija, od 8 do 12 dopoldne.

Za begunce z juga. Kdor bi se hotel vrniti v svoj domači kraj v svrhu obdelovanja svojega posestva, katero se nahaja v okrožju, za katero je najvišje armadno poveljstvo dovolilo beguncem vrnitev, mora vložiti prošnjo na okrajno glavarstvo svojega domačega kraja. Na pošlaji priveditve tega domačega okrajnega glavarstva izda potem okrajno glavarstvo sedanjega begunčevca bivališča dovoljenje za vrnitev v domovino.

Uradno pomencjevanje tržaških ulic. Na drugem mestu objavljamo razglas ravnateljstva c. kr. državne, c. kr. državne realne gimnazije in nemškega deklinskega liceja o vpisovanju za bodoče šolsko leto. Značilno v tem razglasu je, da se imenuje trg, kjer se nahajajo ti zavodi z novim, nemškimi imenoma — »Leipziger Platz«. — Doselej takih uradnih pomencjevanj v Trstu še nismo poznali, kajti državnim uradi so imenovali tržaške ulice in trge vedno le z italijanskimi imeni, kakor se čitajo po uličnih vogalih. Če pojde tako dalje, bo Trst, v katerem sta deželna jezika samo italijanski in slovenski, imel v kratkem nemško lice. Pa pravi »Gazzetta«, da sedaj ni čas za narodnostne zahteve!!

Balokovčev koncert, ki se je vršil v petek zvečer v gledališču Politeama Rossetti, je po poročilih drugih tržaških listov uspel v vsakem pogledu kar najbolje. Natančneje poročati o njem, žal, ne moremo, ker je najemnik omenjenega gledališča pač porabil naš list za reklamo, k čemur smo v odkritosrčni radosti, da nastopi v Trstu prvi jugoslovanski umetnik na goslih, dodali ni sami marsikaj, čemur se ima podjetnik v prvi vrsti zahvaliti na tako lepem obisku koncerta, a nas je potem — popolnoma prezrl. Nismo se nikoli poniževali do prosjačenja in vsiljevanja in se tudi ne bomo; zato tudi ne moremo poročati o prireditvah, h katerim nismo bili vabljeni, se manj pa potem, ko smo bili žebi za reklamo, ne pa za pridrževanje same. Stvar si pač dobro zapomnimo za bodočnost!

Mestna zastavljavnica. V ponedeljek, 11. t. m., se bodo od 9½ pop. do 1 pop. in od 3½ do 6½ pop. prodajale na javni dražbi čitocenosti, zastavljene meseca junija 1915. l. na svežo-modre listke serije 137 in sicer od št. 165.001 do št. 166.800.

Proti pošiljanju živil na bojišča je izdalo vojno ministertvo nastopno naredbo na vojaška poveljstva: Civilno prebivalstvo zadržati je prisiljeno v štedenje z zalogami živil. Jako občutno za meščane je pomankanje mesa, masla, maščob, slanice. In to ne samo radi porastka cen vsled gospodarskih razmer vojne, marveč v glavnem zato, ker teh živil sploh ni v večih množinah. Vojaki na bojiščih pa so zadostno preskrbljeni. Interes države in prebivalstva zahteva torej odločno, da se itak že tezne zaloge mest ne kričijo še bolj po pošiljanju živil na bojišča, da prebivalstvo na deželi svoje prebitke na živilih prodaja v mesta, ne pa da jih pošiljajo svojem na bojišča, ki jih ne potrebujejo. Poveljstva dopolnilnih oddelkov naj pouče moštvo, predno oddaja na bojišče, da bo ono samo odražalo svoje od pošiljanja živil na bojišče. (Pametno. Samo moramo konstatirati obžalovaje, da je vsaj tu pri nas v Trstu praksa tozadevno kompetentnih faktorjev in izvrševalnih organov v kričečim navskrižju s pomikom v tej naredbi prebivalstvu po deželi, češ, naj svoje prebitke na živilih oddaja v mesta. Iz vsakdanjih izkušenj vemo, da si naše ljudstvo ne upa vzeti seboj niti par kilogramov kaknega živila. Tako je bilo doslej. Če bo edlejt drugače, tem bolje. Prija. ured.)

Okrožna občina Gorishe. Goriški deželni odbor je razposlal občinam dežele tole okrožnico: Zadruga tiskarna v Gradcu je izdala umetniško mapo pod naslovom: »Gorica v letih 1915-1916«, ki vsebuje 21 risb prof. Ferdinanda Pamberggerja. Čisti dobiček te izdaje je namenjen deloma »Zalogi za vdove in sirote padlih

pametno razmišljanje, boste vi prvi, katerega obvestim: toda v sedanjem trenutku pa bi vam bilo nemogoče njegovih po bolečinah ubiti duševni sili izvažiti izraz misli.

— Polentakem naju niti ne pozna?
— Nikakor ne. Zato tudi ne vem, kaj naj bi odgovoril neki odlični dami, ki me je prosila, da bi smela posetiti ranjenca.

— Kako se imenuje ta dama?
— Markiza de Brageron.

— Da, res, kakor se govori, se ta dama zanima za tega nesrečnega mladeniča, — je dejal gospod de Badière z lahkim smehom, ki je dokazoval, da mu mestna škandalna kronika ni bila popolnoma neznanca.

— Pisala mi je, da pride danes. Toda kakor sem vam že rekel, ne vem, all naj bi dovolil ta poset ali ne.

— Dovolite vsaj markizo bolestno zadostenje, da more priti k nesrečniku, — je svetoval gospod de Badière.

Isti trenutek se je zaslislalo močno trkanje na hišna vrata.
Maurice je pogledal skozi okno na ulico. (Dalla)

junakov soške armade», deloma pa beguncem poknežene grofije Gorishe-Gračiščanske. Slike predstavljajo: 1.) Ni. ekselenc generalnega majorja E. Zeldlerja, 2.) Morellijevo ulico, 3.) Cesto na grad, 4.) Kočevje, 5.) Placito 6.) Nunski samostan, 7.) Edlingov trg, 8.) Cesto proti soškemu mostu, 9.) nadškojsko palačo, 10.) Strassoldovo palačo, 11.) Lanthierjevo palačo, 12.) Travniki, 13.) Cesto proti soškemu mostu, 14.) Placito, 15.) dvorišče »Caraveglia«, 16.) Neptunov vodnjak na Travniku, 17.) Pevmo, 18.) Oslavje, 19.) Podgoro, 20.) Predmestje »Pri mostu«, 21.) Solkanska pokopališče. Cena ene mape znaša 20 K, katerim je pa priložiti še 2 K za poštno troško. Naročila sprejema podpisani deželni odbor. Od gorishega deželnega odbora na Dunaju. Deželni glavar: dr. Faidutti.

Medra galica. Tržaška kmetijska družba dobi zopet nekaj kvintalov modre galice. Cena bo K 4 za kilogram. Kmetovalci, ki rabijo modro galico, naj se oglašijo pri Tržaški kmetijski družbi v Trstu, Dunajska ulica št. 10. Naročila se sprejemajo na pravi plačilu naroceno množino.

Podpisi na VI. vojno pesojilo.

9. izkaz. — Dr. Evgen Brunner K 120.000. Srbsko-pravoslavna občina, Mikael Truden, grof Andrj J. Economo, Leopold Feiner, Fonda & Camisso po K 50.000, Karel Konov 50.000, Jos. P. A. goli, družina Biloslavo, G. Bergulian, turkistvo tržaško civilne mineralog. št. 4, F. Fendli & Co., Jakob Manof po K 20.000, Peter Dolmanai K 15.000, ing. Alfred Freisinger K 12.000, dr. Peter Xydios, Flora Barako Scuglevich, dr. Pavel Reiser, Ed. Handegger & Co., dr. Franc pl. Rabi (II. podp.), marko dr. Jurij Polestini, Emma Nasso, N. N., Aleksander Mirelich, M. rija Kuhne, dr. Jurij Georgiadis, Ada Escher, Cavadori & Co., N. N., N. N., N. N., po K 1.000, F. & H. Müller K 800, Ignac Nota-angelo, Budinich Cl. & s po K 6 (O. J. Mandel K 5.200, Jakob Ferhauc (II. podp.), Consorzio industriale di Mutui Prestiti, Joip Jaacovich, Angelina Mettioni, Marija Mettioni, Anton Quintavalle po K 5000, dr. Peter Longo, kurator grofa Ivana Totto, paroplovna družba »Capodistria«, k. pitan Peter Eades ich, Celaslin Noga-anglo, tvrdka Ivan Battara po K 4.000, Lina Riosa (II. podp.), Kona pl. Borschardt, Piazza & Matta, Ferdinand Lorenzschneider, Velimir Duganizic, po K 3.000, Jurij Jangalich, Isidor Goldstein, Finat er & Flaminger, dr. Ahil C. stentini, dr. Artur Brun, dr. Jos. p. in Rezi Luzzatti, prof. Fran Matejčić, J. M. Kuličić, Gvidin Pignanesi, Anto Pogorelec, dr. i. idiger Polacco, Ignac Rosenh Iz, c. kr. notar Viktor Veseli, C. L. Z. Josip Osele po K 2.000, Banca P. polare Capodistria (II. podp.), Josip Forti, Fran Purian, Ernestina in Hyeronima Jeurum, Oton Ke-el, Mendel Grunfeld, Ludvik Nagelschmid, Justa a Palja, An on Rusija, Ivan Rustja, kapitan Spiridion Sbitoga, Ivan Stibel, Josip Strzinar, Fionena Vesel, Vincenc Vodopivec, Joip Vrtovec, Anton Valnar, Franc Clajo, Karel Fegulitz J. A. Chessa, A. Bogna, Lazar Aničič po K 1.000, Emilijsa Wallner, August Plipič dr. E. Fertile o K 500, dr. Pavel Jacchia, Mary pl. Cimoliti-S. einberg po K 300, Ivana, Signo Klement Forcstini, S. Dall' Osto po K 200, Hilda Soacco, I an Eberstary, Just Castel po K 100, Mary Jaco i K 50 in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 18.900.

10. izkaz. — Podpisi #kofjskega ordinariata se zvišajo na K 95.500: G. N. Oskins K 500.000, paroplovna družba D. Tripovich K 200.000, tvrdka Grodzitz (II. podp.), Evropska blagovna in pr. jana špedicija družba, Alfred Escher & Co. po K 50.000, K. N. dr. Anton Zigon po K 25.000, Franc Schuler K 20.000, Frančiška Sutlova-Sunberg K 18.000, dr. Teodor Escher K 12.000, N. N., N. N., N. N., F. Volpič, Unione Cooperativa Triestina di Credito e di Risparmio Consorzio reg. trato a g. l. Kremer & Co., Fr. Händer & Co., komite za postavitev spomenika vojni mornarici v Trstu, dr. Alfred Brunner, Josip Blamizg, Josip Angei (II. podp.) po K 10.000, Rudolf Bonn K 6.000, Alfonz Danese, Austr. Lloyd (hranilna in podpora zadruga uslužbencev), Karel & Jakob Castelli Ameri o Blaffer, Ignac Bak, R. Vlahov (II. podp.), A. Paulin, Krausner & Litzer, Gaston Le. i Jakob Reiter, Helena Ili finger, Josip Gutz, c. in kr. stotnik Hugon pl. Derovit, Demetrijski Marco (tvrdka Karol Bisliach) po K 3.000, W. B. August Gosulich, Karel Gerolinich, Karel Gleslich, Julj Jolles (II. podp.), Franc Saorkovskij, Maskil el Dal, židovsko vzajemno podp. društvo, W. W. Lovrenc Zoff po K 3000, Josip Berka, Hugon Camba (II. podp.), Rudolf Dussich & Co., Jonas Ehrigfeld, Jakob Goldschmid, predsonnik visjeja dež. ošišča, Avgust Jakorjig, Josip Kocian, Kupca Milan, Kysela Miroslav, Laza & Reza Cojak, G. M. T. M., kar. Angelina M. a. on pl. Montfort, Henrik Meneghelli Renat Pesier, ing. E. Popper, dr. Josip Sebesta, P. Drago Serovic, Franc Smojak, Albert Stepanig, Vida Vrtovec po K 2.000, grof Osk r. Cassal, zadruga dimnikarskih mojstrov za Trst in okolico, C. Floy, grofij primorskih tiskarstvih lastnikov, Anton Gion, društvo primorskih tiskarstvih lastnikov, Ivan Zander po K 1.000, Josip Liehmann, Oskar Podernig, K. Turk, po K 500, dr. V. K. Ossag po K 400, Avgust Endlicher K 90, dr. Ferdinand Ossagande K 20, Miro Gr in, A. Jansky, Josip Kū ler, Franc beharek, Wenzel Vitek po K 200, Viljem Bruno, Karel ouillon, Ivan Jovovskij, Ivan Pribyl, Viljem Valenta po K 100 in nadaljni podpisi v skupnem znesku K 19.200.

Književnost in umetnost.

Prejeli smo naslednje knjige:

Majdič: »Nasveti za hišo in doma«, brošura K 5.—, vazano K 6.50.—. Knjiga vsebuje nešteto navodil in nasvetov za domače gospodarstvo in je posebno priporočljiva v sedanjih časih, ko mora vsaka gospodinja strogo paziti na vsak vinar, da ga obrne prav, in na vsako najmanjšo stvarco, da kolikor mogoče zaleže v domačem gospodarstvu. V knjigi so tudi zdravstvena navodila, domača zdravila.

Cofema: »Boje«, roman, broširano 3 K. — Delo znamenitega španskega romanopisca, ki bo gotovo ugajalo vsakemu čitatelju.

»Nemščina brez učitelja«, I. del, broš. K 1.50.—. Zelo praktična knjižica za naše ljudi, ki se hočejo sami učiti nemščine.

Novak: »Krepki in nepravilni nemški glagoli«. Cena 40 vin.—. Nekako dopolnilo k prejšnji knjižici, za samouka in tudi šolo zelo priporočljivo.

Hranilna vloga

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruga, in jih obre 4 1/2 večje zneske po dostuje po 1/4 1/2 govorn. Trgovecem otvarja tekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rečni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Poštno-telegrafni račun 75.679. TELEFON 16-04.

Vse te knjige je založila »Katoliška bukvarna« v Ljubljani, kjer se tudi naročujejo.

ZIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Ponterosso vogal ul. Marie Teresa. — Lastna palača.
Deliška glavica K 80.000.000. — Rez. zabl. 25.000.000.
Izvajajo balansirno vse banke in menjalnicne transakcije.
Uradno ure od 9-1 pop.

MALI OGLASI

Roda se moške in ženske obleke, 2 postelji, 2 omari, 2 Singerjeva stroja, 1 mali stedič in še druge re i Ulica Ireneo 6, IV. 1179

Proda se Zvepjo za vinske trte. Ulica Giulia št. 24, prodajalnica. 1181

Peč novih žele nih skled za klosot, več sto steklenic proda E. Blecha, hotel Balkan. 1180

Slamnaté čevlje (solne). Slav. občin-trgovcem priporočamo slamnate čevlje in slamnate podplate za v čevlje, katere sem začel izdelovati, tako da vsaki zahtevi lahko ugodim. Ker je druga obutev tako draga, bodo ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, dobro došla Naj vsak poskusi. Fr. ne Cerar, tovarna slamaikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 3978

Vreče prazne, stare in nove kupuje tvrdka Jakob Vatovec ul. Carintia 19. 1173

Fotograf Anton Jerkič posnima zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via della Poste št. 10. 407

+
Potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani soprog ozi. oče

Josip Znidersi

pllot pri c. k. pomorski vladl

po mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blažega pokojnika se bo vršil danes, v nedeljo, 10. t. m. ob 3 popoldne iz mrtvašnice trž. bolnišnice v cerkev sv. Antona novega in potem na pokopališče k sv. Ani.

TRST, 10. junija 1917.

ZALUJOČI OSTALI.

Novo pogrebno podjetje, Trst Corso 47.

+
Frančiška Bassa

je včeraj po kratki in mučni bolezni, v dobi 32 let, mirno v Gospodu zaspal.

Žalujči soprog IVAN, sinček MILKO, stariši, sestre in bratje, naznanjajo prežalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil danes, v nedeljo, 10. t. m., ob 10½ popoldne iz mrtvašnice trž. bolnišnice na pokopališču k sv. Ani.

HERPELJE, 10. junija 1917.

Novo pogrebno podjetje, Trst Corso 47.

Najvrednejši spomin za naše hrabre vojske
— o naše plastične fotografije, ki se izvršijo strogo po vsaki predlagi in vseh vrst uniform.

BRATJE POPPER
Umetniško-obrtiško podjetje, Praga, Korn-gasse 4.
Cenik zastoj in poštnine prosto. — Iščejo se solidni zastopniki.

Fotografski atelje DAGUERRE
Trst - Corso št. 39 - Trst
Razglednice v platnu. Specijaliteti: slike v barvah, fotoschizz. Cabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Hotel in restavracija METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 20, II. nastropje v hiši lista »Edinost«

KONJAK

iz vina lastnega pridelka, destilirano, priznan v lastnih starostnih siskosti in želodnih boleznih že od stoletij kot življenje podaljšajoče krepilno sredstvo. Razpošiljam 4 polliterske steklenice 12 let starega, trletnega, čudovito ublažujoče sredstvo proti trganju 32 K. — Vino od 56 litrov naprej, rizling ali bergundec po K 3.60 liter.

BENEDIKT HERTL, veleposelnik, graščina Goliče pri Konjicah, Štajersko.

Srbež — Znoj — Solčni lišaj — Lupanje kože — Kraste in pege — Kožna boleznimeturji — Otekline in rane.
Gotovo sredstvo proti tem je **JANTROVA MAST**, ki ne maže in je brez duha. — Mal lonček K 3, veliki K 5, obiteljski K 9. Poleg tega Jantrovo mlo K 4. Glavno skladišče: Vlado Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 19. Izdelovatelj: Gerő Šandor, lekarnar v Nagykörs-u št. 83.

Vino opol

zajamčeno naravno, na drobno in debelo, dacirano in prehodno se proda. Pojasnila daje G. FESTI, Via Carintia št. 12.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorec.

Seidel & Neumann in »Singer« Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Trdnica ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Campanie št. 19.

Emilia Ceregato

Trst Campo S. Giacomo 2
Priporočaj cenjen. občinstvu svojo trgovino pisarniških in šolskih potrebščin.
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst, prodajajo se tudi meštveniki v slov. jeziku.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

(Lastna palača)
ustanovljena leta 1838.

Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju strel in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini z vlomom.
Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhom.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejši kombinacijah.

Deliška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199.625.992.40

Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) K 546.405.549.—

Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branjah plačano na škodah K 872.453.448.85.

Zastopstvo v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Ugodna naložitev denarja.
Proda se arondirano 37 oral veliko vinogradno posestvo s lego v Malozah pri Ptujju, Štajersko.

Posestvo obsega: 1½ oral novega, 8-10 letnega ameriškanskega vinograda; 5 oral starega, opuščenega vinograda, ki je še za prenoviti; 10 oral travnikov, njliv in sadonosnikov ter 21 oral gozda in sicer 2 oral lepega bukovega, 2 oral hrastovega, 2 oral podrelega in 2 oral lepega kostanjevega ter 13 oral mladega 6 do 12 let starega smrečjevega gozda. — Na posestvu je tudi viničarija.

Posestvo je neobremenjeno ter se proda le radi družinskih razmer za 75.000 K proti takojšnjem izplačilu.

Ponudbe pod »Posestvo«, Ljubljana, poštni predal 74.

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, belih in pisanih srajc, platna žepnih robcev, moških nogavic itd. itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna. Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastava proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 predp. do 1 popoldne.
Priporočaj male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cenu: L. vrste K 2. II. vrste K 1.

V neposredni bližini Novegumesta je na prodaj

enonadstropna hiša
z več kletmi in velikim vrtnom.

Istotam se proda tudi

velika enonadstropna hiša,
ki vsebuje več obokanih skladišč in kletl.

Obe hiši ste ob glavni cesti, v lizu kolodvoru, Naslov pove Informativni oddelk Edinosti pod št. 720/O.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 70 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, neravne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

GAMBRINUS
Kabaret
vsaki večer ob 9½.
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1.—

Josip Struckel
Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina

Novi dohodi volnenega blaga za moške in za ženske obleke, svilenina, etamine, batist gladek in čipkast. Čipke za obleke kakor tudi bogata izbira okraskov in ovratnikov i. t. d. i. t. d.

Hermangild Trocca
TRST, ulica Barriera vecchia 8
Ima veliko zalogo mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižja konkurenčna cena.

DAROVIL

Povodom 25-letnice svoje poroke je poklonil gospod Jakob Jurca v buffetu Deklevovem 40 K za družbo sv. Cirila in Metodaja. Izrekajoč zahvalo na tem daru, čestitamo blagomu dobrotniku povodom jubileja in mu želimo vsu srečo tudi nadalje v njegovi spoštovani rodbini.

Tržaške tobakarne so za mesec marec, april in majnik t. l. izročile znesek K 14780 kot prispevek vojnemu pomožnemu uradu pri c. kr. namestništvu v Trstu.

Za »harmonike« našemu domačemu pp. 97 so darovali: g. dež. nadz. Fran Matetič 10 K, ga. A. Slavik 5 K, g. F. Pless 2 K, ga. Marica Sorč 2 K, ga. Ivanka Malalan 2 K, Danica Malalan 1 K, ga. Ivanka Kariz 2 K, N. N. 2 K.

Za naše junaške branitelje so darovali: Slov. barkovljanska šola 100 slov. knjig, ga. Iva Mihelič tedenski prispevek časopisov (Slov. Narod in Slovenec), ga. Peric tedenski prispevek časopisov, gca. Zora Eržen 75 raznih knjig (slov. in nemških).

Darovi, došli vladnemu komisariju. Otroci mestnega otroškega vrta »Cesaria Elizabeta« K 10 za dan Rdečega križa.

Prostovoljni prispevki za vdovski in sirotinski sklad o. kr. črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 27 v Ljubljani. Glasom poročila upravnega odbora so došli temu skladu sledeči denarni prispevki: X. Izkaz: Božidar Hribar, črnovojničnik K 5102; Ivan Škarja, nadp. K 10; Anton Orzan, nadp. K 10; Josip Cveclar, posestnik St. Jernej K 20; Leopold Tudor, poštni sluga Trst K 4; Josip Tusulin, kancelist Cerklje K 20; Mestna občina Kočevje K 50; Josip Bartoli, akcesist K 10; upravitelj »Slov. Naroda«, Ljubljana K 2; Fr. Jančigaj, nadporočnik K 10; pisarniško osebje črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 27. Ljubljana K 11; Ivan Ventrella, oficijal K 10; Jakob Hömig, narednik K 10; Karel Bone, četovodja K 5; Oto Seydl iz nabiralnika, zobotehnik, Ljubljana K 170; Ignac Banko, posestnik, Ljubljana K 30; dr. Ernest Jaklin, višji zdravnik K 10; dr. Oton Fetič Frankheim, odvetnik, Ljubljana K 40; dr. Ežo Šlajmer, štabni zdravnik K 50; Stražni oddetek, Trofajci K 50; Franc Terdina, nadporočnik K 50; Franc Mercina, nadporočnik K 50; Peter Repič, nadučitelj Unec K 5; Franc Klette, Konzulatni oficijal Dortmund K 15.

Gospodarstvo.

Se enkrat Ilirska banka in Zadrzna Zveza.

»Straža«, glasilo državnega poslanca dr. Korošca, prinaša nastopni zanimiv prispevek k zgodovini razkola v zadrzništvu na Kranjskem, oziroma v S. L. S.: Zadrzna banka nima v Ilirski banko nobenih stikov. Če pojasnimo v naslednjem postanku te banke, storimo to le zato, ker smo se prepričali, da krožijo o dogodkih, ki so se vršili ob njeni ustanovitvi, govornice, katere so v dejstvi popolnoma v nasprotju. Ti dogodki so v zvezi z Zadrzno zvezo, zato smo jih sedaj dolžni javnosti pojasniti. Bivši ravnatelj Zadrzne zveze Traven je spisal brošuro, ki se peča z ustanovitvijo te banke. Naslednje vrstice naj služijo vsem tistim, ki so dobre volje, da si dodatno k brošuri ustvarijo pravo sliko o upravičenosti svoječasne zahteve, da innej Zadrzne zveze večino v upravnem svetu Ilirske banke in po njej odločen vpliv pri banki.

Podatke o prvem povodu za ustanovitev banke, službe zadrzništvu, je povzel Traven po zapisniku načelstvene seje z dne 16. oktobra 1916. Takrat je poročal dr. Krek. Iz njegovega poročila in vseh poznejših obravnav je razvidno, da se je vedno mislilo le na ustanovitev take banke, ki naj bi služila izključno interesom zadrzništvu, pa naj ima tako ali tako ime. Poročilo dr. Kreka se je tako-le glasilo: »Prošnja za koncesijo Zadrzne banke je bila vložena že leta 1909. Leta 1908 se je na Zvezinem občnem zboru konstatiralo, da bo zadrzni organizaciji zmanjkavalo denarja. Po naših krajih se je takrat veliko investiralo, v Ameriki pa so imeli krizo. Položaj je bil tak, da Zveza ni mogla zadostiti vsem zahtevam. Leta 1908 se je tudi vršil pri Splošni zvezi posvet, kako bi se mogel dobiti stik z denarnim trgov. V ta namen bi bilo treba lastne banke in pa akcije za razbremenitev posojilnic glede hipoteknih posojil. Ustanovila se je sicer Hranilnica kmetskih občin, ni se pa ustanovila Zadrzna banka. V notranjem ministrstvu so bili projektu naklonjeni, ovira pa je nastala v finančnem ministrstvu, kjer je minister Bilinski akt pridržal sebi v rešitev: potem pa se je prošnja za koncesijo položila ad akta, češ, da se interesente za zadevo več ne zanimajo. V drugi fazi tega vprašanja je prišla na površje drugačna oblika in naj bi zavod dobil ime Ilirska banka, ki se je res ustanovila. Glede na to, da se stavijo ustanovitvi centralne kase prevelike težkoče in zadrzništvu zopet ne bo imelo stika z denarnim trgov, je treba, da tako centralo napravimo sami. Biti mora taka, da je popolnoma v naših rokah. Agrarni banki na Češkem in na Moravskem, ustanovljeni po zadrzni organizaciji, poslujeta jako dobro.»

To poročilo je podal načelnik Zadrzne zveze v času, ko je bila Ilirska banka že ustanovljena.

Kako so se vršile priprave za oživotvorenje Ilirske banke, je razvidno iz sledečega: Pričele so se vršiti v letu 1915, ko je bila koncesija že dovoljena. V septembru 1915 je sprožil dr. Krek misel, naj bi se pospešila ustanovitev Ilirske banke, ni pa še ob tisti priliki natančneje formuliral, kako se naj Zadrzna zveza ustanovi, udležiti. Predlagač in voditelj banke

ker bi lahko prevzela več podjetij obrtne panoge, ki se bo v prihodnosti posebno povzdignila. Za zvezo bi imela banka pomen, ker bi pri njej nalagala svoj odvisni denar, oziroma bi mogla potom banke stopiti v zvezo z denarnim trgov.

Priprave za ustanovitev banke je pričel član konsorcija Traven, tedanji ravnatelj Zadrzne zveze. V seji dne 15. septembra 1915 je poročal, da so priprave za ustanovitev v teku. Razposlal je vabila za nakup delnic članicam Zadrzne zveze in nekaterim privatnikom. Iz nobenega zapisnika načelstvenih sej ni razvidno, da je načelstvo pooblastilo ravnatelja Travena, naj vabi članice Zadrzne zveze, da bi same podpisovale. Pač pa se je nadzorstvu Zadrzne zveze, v katerem so imeli večino ožji sponiženiki Travenovi, zdelo čudno, da se o prijavi k podpisovanju akcijskega kapitala ne povabi najprej Zadrzne zveze. V seji dne 4. novembra 1915 je sklenilo nadzorstvo, naj se o Ilirski banki razpravlja v prihodnji skupni seji načelstva in nadzorstva, ki naj se vrši v najkrajšem času. Ta seja se je vršila še le dne 1. decembra 1915. V njej je bil sprejet zuni predlog, da vzame Zadrzna zveza pri Ilirski banki delnic za 600.000 K in sicer pod pogojem, če dodelijo koncesionarji Zadrzni zvezi vsa prilažena svota.

Konsorcij ponužbe ni hotel sprejeti. Izjavil pa je po Traven v seji dne 12. aprila 1916., da ne da večine nikomur, ne Zvezi, ne komu drugemu. Zveza pa si je pridžala v seji dne 12. aprila 1916. pravico veta za vse zadrge brez izjeme tako glede pristopitve same, kakor tudi glede vršne podpisane akcijskega kapitala.

V seji dne 26. aprila 1916. je poročal tedanji ravnatelj Traven o dopisu predsednika konsorcija za ustanovitev Ilirske banke, dr. Sustersiča, ki naznanja, da je konsorcij oddelil Zvezinim članicam 764.800 K akcijskega kapitala. Od tega odpade na Ljudsko posojilnico znesek 400.000 K, na druge članice pa 364.800 K. V tej seji se je povdžarilo, da je ravnatelj Traven poslal prijave posojilnic konsorciju, dasi je vedel, da stališče konsorcija ni isto kot stališče Zveze. Ravnatelj, ki je samo izvrševalen organ načelstva, je že deloval proti intencijam Zveze. Tudi se je približilo, da se konsorcij ni držal izjave, da ne da nikomur večine, ker ima večino pri banki Ljudska posojilnica, ki ima sagna podpisanih 400.000 K, njeni odborniki pa tolikšen znesek, da imajo skupno z zavodom izdatno večino. To je pozneje ustanovni občni zbor Ilirske banke tudi uvaževal, ker je izvolil v upravni svet večino iz srednjih odbornikov Ljudske posojilnice. Ljudska posojilnica je osnovana sicer v obliki zadrge, po vsem svojem delovanju pa nima na sebi nič zadrznega, ker je zavod popolnoma v rokah malega števila posestnikov glavnih delcev. Je torej razvidno, da se konsorcij ni držal Zadrzni zvezi naznanjenega sklepa, da ne da nobenih, tudi juridični osebi, absolutne večine.

Ali je pa bila Zadrzna zveza opravičena zahtevati, da imej odločno besedo pri Ilirski banki? Traven navaja resolucijo, sprejeto na slovensko-hrvat. kat. shodu leta 1913, ki se glasi: »Ustanovi naj se za jugoslovanske dežele v Avstriji bančni zavod v Ljubljani, ker je najno potreben, da se razbremenje naše denarne zadrge in našim trgovcem in obrtnikom da najno potreben denarni kredit. Naprosi se Zadrzno zvezo v Ljubljani, da v kratkem ustanovitev izvrši«. Katoliški shod torej ni sklenil, da naj ustanovi banko Ljudska posojilnica, tuž ne privatni kapitalisti, marveč Zadrzna zveza. Kdo je torej ravnal v smislu resolucije katoliškega shoda: ali Zadrzna zveza, ali konsorcij Ilirske banke? Ali je bil torej bivši ravnatelj Traven, ki je resolucijo sestavil leta 1913. isti Traven kot leta 1915. in leta 1916.?

(Konec jutri.)

Zadnje vesti.

Odlikovanje našega cesarja. DUNAJ, 9. (Kor.) Bolgarski car je podelil našemu cesarju ob priliki njegovega bivanja v Ebenthalu izbrabinski križec 1. razreda ter mu ga je izročil osebno.

Nemško večerno uradno poročilo. BEROLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan, 9. junija 1917, zvečer.

Po zaključku sinočnjih bojev dosedaj Angleži niso izvršili nobenih novih napadov med Ypernom in Armentieresom. Na drugih frontah nič novega.

Priporočljive tvrdke.

Trgovina jestvin IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 13 (Arg. Pustarosa). Ima v zalogi: kondenzirano mleko, čokolado, kavni nadomestek, čaj, marmelado, paradižno krompirje, kocke za juho, ženi, sardine ter razne vrste konzerve — Pristni Jama ka ruma, konjak Martoj, varmouth, visnjavec ter več vrst mineralnih vod, vse po zmernih cenah. 414

Mehanična delavnica. ODLIKOVANA LGVARNICA OSVALDELLA. Via Meda 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 991

Knjigovoznica PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Žepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207

Majolične peči in štedilniki M. ZEPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

Hotel Continental Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prenočišče za vojske. Drigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 160

Papir. VELEKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vredic lastne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via dei Gelsi 16. 259

Šivalni stroji. DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vseh pribljkov. Delavnica za popraviljanje. 253

„Salone Edison“ Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najprihujbeni kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 211

Damska krojačnica A. RIEGER, Trst, ulica Torrence št. 30. I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za potokce, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Nepremožljivi plašči. LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojskih plaščev od K 20 — naprej. 257

Jestvine na debelo. Bogata izbira vsakovrstnih jestvin: prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica della Acqua vogal ulice Corosao. 214

Pasi za prenos in platno za jadra. LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrnjena in sfahtov. Rojan št. 2. Urad ulice Ghega 2. spajkalteta: zastori za gostilne, kavarne, prodajalne itd. 232

Brivnica „Alfa Violetta“, Trst, ulica Torrence št. 30. Točna bijeljalna postrežba. — Vođa F. Rendić. 7:2

Manufakturne trgovine. SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Lesni trg (Piazza della Legna) št. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Spomni se vojnega posojila. Vojak pomaga na bojišču, denar pomaga v ozadju. Obadva pa dosežeta svetovni mir.

Perite PERILO PATENT „WASCHPULVER“ s higijeničnim razkuževalnim patentnim „Pralnim praškom“ Umyajte si ROKE Izkjučna zaloga za TRST, ISTRO in DALMACIJO ALESSANDRO MARANGONI - Trst, ulica Chiozza 30. Dobi se naprodaj pri vseh prodajalnah jestvin, mirodijnicah in zalogah mila.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrirana zadruga z omejenim poročtvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah. POSOJILA DAJE za vknjižbo 5 1/2 % na menice po 6 % na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE. HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jin obrestuje po 4 % V večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Stanjal davek plačuje zavod sam. — Vloga se lahko po čas kroso. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE) HRANILNE PUŠICE) Poštno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 962 Ima varnostno kazo (safe deposita) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejano po najnovejšem načinu ter je oddaja strokam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradni urah

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopie) Kapital in rezerva K 8.890.000.— FILJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar. KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije, zastavna pis.na, priporitete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležee v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS PROMESE. Brojzavi: JADRANSKA. MENJALNICA VLOGE NA KNJIZICE 3 1/2 % od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. — Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča. Živalna zveza z Ameriko. Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno. St. vlni krediti, rembourso-krediti. Krediti proti dokumentom ukrcanja. — Borzna naročila. — Inkaso. Telefoni: 1463, 1793 in 2676. URADNE URE: od 9-1 pop. ESKOMT MENIC

Zlatarnica G. Pino v Trstu se je preselila na Corso st. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio. Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, veržic itd. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice della Posta. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE

Dnevnik „Edinost“ v Trstu je izdal in založil naslednja knjiga: 1. »VOHUNA«. Spisal L. F. Cooper. — Cena K 1.60. 2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin. 3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knažič. — Cena K 1.60. 4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Siergievič Turgenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K. 5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin. 6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGO-SLOVANIH«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). — Cena 80 vin. 7. »IGRALEC«. Roman iz sponinov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60. 8. »JURKICA AGIČEVA«. Spisal Ksaver Sandor - Gjaljski. Prev. F. Orel. Cena K 2. 9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klayš. Cena K 1.60. 10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3. 11. »VITEZ IZ REČE HIŠE«. (Le Chevalier de Maison rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prev. Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

Ljubljanska kreditna banka Podružnica v Trstu Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-1. Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatu novce in devize. Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v baržno stroko spadajoče tranzakcije. Vloge na knjižice obrestuje 4 % netto Vloge na tekoči in žiro-račun najbolje po dogovoru. Obavlja nakazila vojnim ujetnikom. Poslovalnica c. kr. razredne loterije.